

Halk Oyunları Oynayan Lise Öğrencilerinin Sporda Sosyal Bütünleşme Durumlarının İncelenmesi

Ender ÖZBEK¹

¹Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. <https://orcid.org/0000-0003-4348-5290>

To cite this article/ Atıf için:

Özbek, E. (2022). Halk Oyunları Oynayan Lise Öğrencilerinin Sporda Sosyal Bütünleşme Durumlarının İncelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 40-50.

Özet

Halk oyunları, bir milletin inanış ve geleneksel yaşam biçimlerini, birbirleri ile olan iletişimlerini müzik ile birleştirip kültürel bir çerçevede ele alan ve insanlar arasında sosyal entegrasyonu sağlayan önemli bir etkinliktir. Çalışmada veri toplama aracı, Yılmaz, Karlı ve Yetim (2006) tarafından geliştirilen ve sporun sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendiren 7 alt boyutlu “Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği” (SSBÖ) kullanılmıştır. Halk oyunu oynayan 200 lise öğrencisi ile gerçekleştirilen araştırmada veriler SPSS 25.0 ve Lisrel programı ile analiz edilmiş, veriler normal dağılım göstermediğinden non parametric testler kullanılmıştır. Elde edilen bulgular halk oyunları oynayan lise öğrencilerinin sporda sosyal bütünleşme düzeylerinin yüksek olduğu yönündedir. Sporda sosyal bütünleşme ile cinsiyet, yaşanılan yer, halk oyunlarına ilgi düzeyi, halk oyunlarından maddi kazanç sağlama değişkenleri arasında anlamlı farklılık olmadığı, aile gelir düzeyinin sporda sosyal bütünleşmeyi anlamlı düzeyde farklılaştırdığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda halk oyunları oynayan lise öğrencilerinin sporda sosyalleşme durumlarının olumlu, çeşitli değişkenlerin sporda sosyal bütünleşmeyi anlamlı biçimde değiştirmedeği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Halk oyunları, lise, öğrenci, sporda sosyal bütünleşme

Investigation of Social Integration in Sports of High School Students Playing Folk Dances

Abstract

Folk dances are an important activity that combines the beliefs and traditional lifestyles of a nation, their communication with each other with music, and deals with them in a cultural framework and provides social integration among people. In the study, the data collection tool, “Social Integration Scale in Sports” (SISS), which was developed by Yılmaz, Karlı and Yetim (2006) and evaluated the effect of sports on social integration, was used with 7 sub-dimensions. In the research conducted with 200 high school students playing folk dance, the data were analyzed with SPSS 25.0 and the Lisrel program, non-parametric tests were used since the data did not show normal distribution. The findings show that high school students who play folk dances have a high level of social integration in sports. It has been determined that there is no significant difference between social integration in sports and gender, place of residence, level of interest in folk dances, and financial gain from folk dances, and family income level significantly differentiates social integration in sports. As a result of the research, it can be said that the socialization status of high school students who play folk dances in sports is positive, and that various variables do not significantly change social integration in sports.

Keywords: Folk dance, high school, student, social integration in sports

GİRİŞ

Türk folklorunun en önemli kollarından biri olan halk oyunları, halkların ortak duyguları karşısında millet olma özelliğini oluşturan unsurlar arasındadır. Halk oyunları, toplum yaşamının her türlü faaliyetinde yer alan sanat türleri arasında oluşum ve anlatım zenginliği açısından en renkli ve etkili bütünleşme aracıdır. Bu özelliklerinden dolayı Türk halk dansları, halkımızın duygularında sağduyu, düşüncelerinde millî bilincin oluşması, toplum dayanışması ve bütünleşmesi sağlama özellikleri ile önemli bir araç olan ortak bir eğitim aracı olarak kabul edilmektedir (Öngel ve Hacıbekiroğlu, 1996). Halk oyunları, toplumsal yapı içerisinde bireybirey, birey-toplum iletişimine de katkı sağlamaktadır. Geleneksel değerlerin hakim olduğu kapalı toplumlarda halk oyunları diğer unsurlarla birlikte iletişim ve eğitim amacıyla kullanılmaktadır. Halk oyunları aracılığıyla çeşitli toplumsal değerler yeni nesillere aktarılmaktadır (Sümbül, 1995). Toplumsal yaşamın bir parçası olan halk oyunları, bireylerin yaratımlarının toplumsallaşmasıyla oluşur. Sosyal uyum, birey-toplum iletişiminin gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Halk oyunları bireysel ve toplumsal işlevlerle uyumun sağlanmasına katkı sağlar (Artun, 2009).

Halk oyunları, tüm milletlerin günlük yaşamında önemli bir rol oynamaktadır. Kaynaklar incelendiğinde halk oyunlarının sadece toplumun ve dini törenlerden insanların hayatına girmediği, aynı zamanda sanat ve kültürün de üreticisi olarak hizmet ettiği görülmektedir. Halk oyunlarının en önemli özellikleri şunlardır: Halk oyunlarında her şey doğal ve samimi olarak oynanır; zorlama yoktur; bazı halk oyunlarında tutarlılık, hız ve dinamizm, hareket, ritim ve melodi aslında hepsi bir arada. Oyuncu hassasiyetini oyuna katar. Bu nedenle halk oyunları canlı, heyecanlı ve etkileyicidir (Ay, 1999). Halk oyunları, ait olduğu toplumun kültürel değerlerini yansıtan, bir olayı, bir mutluluğu ya da bir hüznü ifade eden, müzik eşliğinde (müzik eşliğinde veya aletsiz) planlı ve düzenli hareketlerdir. Tek bir kişi veya bir grup tarafından icra edilen el, ayak vb. organlarla davul çalınarak çalınan müzik aleti (Eroğlu, 1999); halk oyunları müzik, söz, hareket ve sunum özellikleri bakımından “manevi kültür”dür. Ayrıca halk oyunları, çalgı, giysi ve gereç bakımından “maddi kültür”dür. Halk oyunları müzik, çalgı, dil, din, edebiyat, tarih, giyim, spor, sahne, sanat, sosyoloji, düşünce ve zeka gibi farklı özellikleri nedeniyle birçok disiplinle iç içedir. Kültürel varlıklar maddi ve manevi olmak üzere iki gruba ayrılır. Bunları kavramsal olarak soyut ve somut olarak gruplayabiliriz. Maddi kültürün unsurları somuttur yani görünür ve dokunulabilir. Manevi kültürün unsurları soyuttur ve saklanması zordur (Öter ve Ünal, 2017). Halk dansları; müzik, söz, hareket, ifade, duygu aktarımı açısından manevi kültürel değerlerimizin çatısı altındadır. Halk dansları; müzik aletleri gibi unsurlar dikkate alındığında, giysi, takı ve aksesuar, araç ve gereç, maddi kültür değerlerimiz kapsamında incelenebilir. Folklor, belirli bir coğrafi bölgede yaşayan insanlara ait maddi ve manevi alanlardaki tüm kültürel ürünleri içeren bir bilimdir.

Folklor, bu kültür ürünlerini kendi yöntemleriyle araştırmayı, derlemeyi, sınıflandırmayı, yorumlamayı ve sonuçlandırmayı amaçlar (Örnek, 2000). Halk oyunları, folklorun bir alt dalı olarak görülse de disiplinler arası bir yapıya sahiptir. Halk oyunları müzik, çalgı, dil, din, edebiyat, tarih, giyim, spor, sahne, sanat, sosyoloji, düşünce ve zeka gibi farklı özellikleri nedeniyle birçok disiplinle iç içedir. Bu özelliğinden dolayı şunu söylemek yanlış olmaz; halk dansları “disiplinlerarası bir bilimdir”. Halk oyunlarının sportif bir boyutu olduğu kadar

kültürel bir boyutu da vardır. Halk oyunları, insanların kendi aralarında (insan-insan) ve doğa (insan-doğa) ile olan ilişkilerinin yansımaları sonucu ortaya çıkan, ahenkli hareketlerin ritim ve melodi ile bütünleşerek sembolik olarak düzenlenmesinden oluşan sanat ve spor değeri taşıyan kültürel bir üründür. Öte yandan ritmik hareketlerin oluşumu sportif yönü oluşturur (Aydın, 1982).

Sosyal bütünleşme, ekonomik, kültürel, dini veya ulusal sorunlar nedeniyle farklı sosyal gruplarda bulunan insanların aynı amaç veya ilke altında olduğunu varsayan bir süreçtir. Sosyal bütünleşme, toplumu oluşturan kişiler, toplumun işleyişine engel teşkil etmeyecek ve toplumdaki bütünleşmeyi bozmayacak şekilde sosyal gruplar arasında bulunurlar (Erkal, 1998). Bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan özelliklerin başında halk kültürü yani folklor gelir. Halk oyunları, Türk folklorunun en önemli dallarından biridir ve bir milletin ortak duygularını taşıması nedeni ile de millet olma özelliğini oluşturan en önemli etkenler arasında yer almaktadır. Türk halk oyunları; milletimizin düşüncelerinde milli bir şuur, duygularında ise ortak bir anlam oluşturmamasından ve toplumun kaynaşıp dayanışma içinde olmasını sağlamasından dolayı en önemli eğitim araçlarından biri olarak değerlendirilmelidir (Öngel ve Hacıbekiroğlu, 1996). Alanyazına bakıldığında, halk oyunlarının sosyal bütünleşme ile birlikte ele alındığı çalışmaların azlığı görülmektedir. Mevcut araştırma halk oyunları oynayan lise öğrencilerinin sporda sosyal bütünleşme düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre farklılaşma durumlarının incelenmesini amaçlamaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, çalışma grubu ve veri toplama araçlarına yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Çalışma nicel yöntemle hazırlanmış olup tarama modelinden yararlanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Yılmaz, Karlı ve Yetim (2006) tarafından geliştirilen ve sporun sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendiren 7 alt boyutlu “Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği” (SSBÖ) kullanılmıştır.

Halk oyunu oynayan 200 lise öğrencisi ile gerçekleştirilen çalışmada veriler SPSS 25.0 ve Lisrel programı ile analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılım göstermemesi sebebiyle non parametric testler uygulanmıştır. Elde edilen verilerin verilerin demografik değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığı Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri ile ölçülmüştür.

Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini Diyarbakır İl Milli Eğitim müdürlüğünde öğrenim gören lise öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem internet üzerinden paylaşılan anket linki ile ulaşılmıştır. İnternette Google Formlar üzerinde hazırlanan anket öğrencilerle paylaşılmış ve 200 adet katılımcıya ulaşılmıştır. Katılımcılara ilişkin demografik özellikler aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

		Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	102	51,0
	Erkek	169	49,0

Yaşanılan yerleşim yeri	Köy veya	56	28,0
	ilçe	93	46,5
	İl merkezi	51	25,5
	Büyükşehir		
Aile gelir düzeyi	Çok iyi	66	33,0
	İyi	63	31,5
	Orta	48	24,0
	Zayıf	23	11,5
Halk oyunlarına ilgi düzeyi	Çok ilgi	81	40,5
	duyuyorum	94	47,0
	Kısmen ilgi	25	12,5
	duyuyorum		
İlgi duymuyorum			
Halk oyunları branşında maddi kazanç sağlanması	Evet	85	42,5
	Hayır	115	57,5

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak, Yılmaz, Karlı ve Yetim (2006) tarafından geliştirilen ve sporun sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendiren 7 alt boyutlu “Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği” (SSBÖ) kullanılmıştır. Aynı zamanda demografik soru formu ile veriler toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Halk oyunu oynayan 200 lise öğrencisi ile gerçekleştirilen araştırmada veriler SPSS 25.0 ve Lisrel programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, verilerin normal dağılım göstermemesi sebebiyle Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri ve doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Sporda sosyal bütünleşme ölçeğinin lise öğrencilerinde geçerliliğini test etmek adına doğrulayıcı faktör analizinden yararlanılmıştır. Elde edilen uyum indekslerinin sporda sosyal bütünleşme ölçeğinin lise öğrencilerinde kullanılabilir olduğunu gösterdiği belirlenmiştir. Mevcut araştırma için toplam sporda sosyal bütünleşme ölçeği iç tutarlılık katsayısı ise .85 olarak saptanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde yapılan normallik testi, değişkenler ve ölçüm aracı arasındaki farklılıklara ilişkin bilgiler verilmiştir.

Normallik Testi

Ölçekten elde edilen verilerin aritmetik ortalamaları ve normallik testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

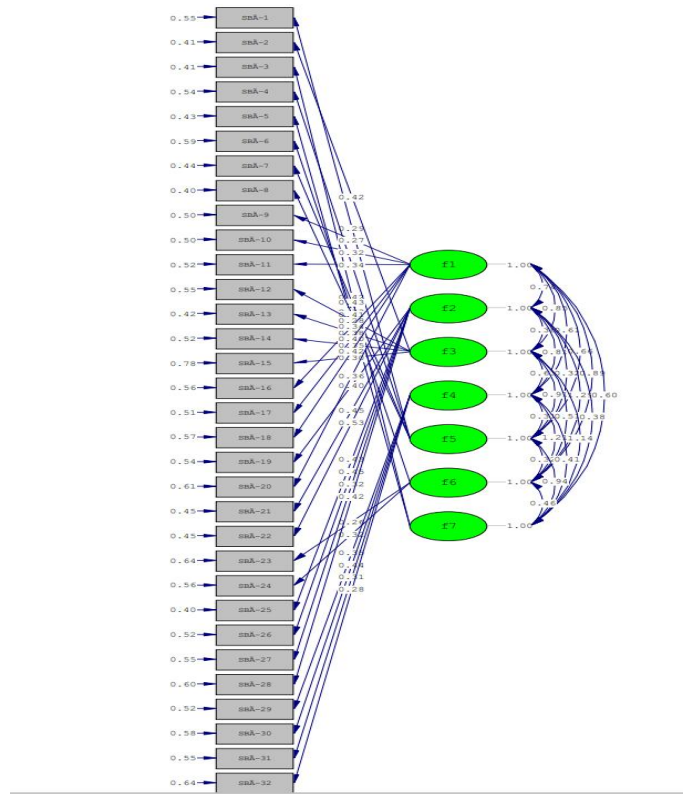
Tablo 2. Ölçüm aracına dair aritmetik ortalama ve normallik testi sonuçları

	Min.	Max.	Ort.	Çarpıklık	Basıklık
Toplam Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği	2,38	4,94	4,13	-1,584	7,161
Kişisel gelişim	2,14	5,00	4,15	-1,269	3,611
Sosyalleşme	2,00	5,00	4,07	-1,083	2,555
Fiziksel fayda	2,20	5,00	4,16	-,676	1,020

Bütünleşme	2,25	5,00	4,06	-,552	,959
Psikolojik gelişim	2,50	5,00	4,15	-,861	,684
Ahlaki gelişim	2,67	5,00	4,15	-,477	-,369
Duygusal gelişim	2,00	5,00	4,19	-,771	,780

Yapılan normallik testinde basıklık çarpıklık değerleri yukarıda verilmiştir. Ölçüm aracının normal dağılmadığı görülmüştür. Çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiş ve tüm değişkenlerin -1,5 ve +1,5 aralığında olmadığı görülmüştür. Bu aralıktaki olması verilerin normal dağılmadığını göstermektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Sporda sosyal bütünleşme düzeyleri halk oyunu oynayan lise öğrencilerinde oldukça yüksek düzeydedir. Aynı zamanda en yüksek alt boyut puanını duygusal gelişim alt boyutunda elde eden öğrencilerin en düşük alt boyut ortalamasını ise bütünleşme alt boyutunda elde ettiği gözlemlenmiştir.

Şekil 1. Doğrulayıcı faktör analizi diyagramı

Tablo 3. Sporda sosyal bütünleşme ölçeğinin lise öğrencilerinde uygulanabilirliğine yönelik uyum değerleri ve standart uyum ölçütleri

Uyum İndekleri	Kabul Edilebilir Değer	Elde Edilen Değer
χ^2/df	≤ 5.00	1,47
NNFI	≥ 0.90	0,90
CFI	≥ 0.90	0,91
SRMR	≤ 0.10	0,08
RMSEA	≤ 0.08	0,04

Schumacker ve Lomax, 2004.

Üniversite öğrencileri örnekleminde geliştirilen sporda sosyal bütünleşme ölçeğinin lise öğrencilerinde de uygulanabilir olup olmadığı doğrulayıcı faktör analizi çerçevesinde uyum indeksleri doğrultusunda incelenmiştir. Elde edilen bulgular sporda sosyal bütünleşme ölçeğimin lise öğrencilerinde de geçerli olduğunu gösteren bulgular ortaya koymaktadır.

Tablo 4. Cinsiyet değişkeni ve ölçüm aracı arasındaki Mann-Whitney U testi bulguları

	Cinsiyet	N	Ortalama	ss	Z	p
Toplam SSBÖ	Kadın	102	95,23	.34	-1.316	.188
	Erkek	98	105,99			
Kişisel gelişim	Kadın	102	94,30	.44	-1.555	.120
	Erkek	98	106,95			
Sosyalleşme	Kadın	102	97,07	.50	-0,860	.390
	Erkek	98	104,07			
Fiziksel fayda	Kadın	102	96,26	.47	-1,066	.286
	Erkek	98	104,91			
Bütünleşme	Kadın	102	105,20	.51	-1,189	.234
	Erkek	98	95,61			
Psikolojik gelişim	Kadın	102	94,18	.52	-1,597	.110
	Erkek	98	107,08			
Ahlaki gelişim	Kadın	102	96,28	.49	-1,074	.283
	Erkek	98	104,89			
Duygusal gelişim	Kadın	102	97,36	.62	-0,810	.418
	Erkek	98	103,77			

*p<.05

Katılımcıların cinsiyetleri ile sporda sosyal bütünleşme düzeyleri arasında yapılan Mann-Whitney testi bulguları katılımcıların cinsiyetlerinin sporda sosyal bütünleşme düzeylerini anlamlı biçimde farklılaştırmadığı yönündedir. Ancak istatistiksel olarak anlamlı biçimde olmamasına karşın, genel olarak erkek katılımcıların kadın katılımcılara oranla daha yüksek sporda sosyal bütünleşme düzeyi sergilediği söylenebilir.

Tablo 5. Yaşanılan yer değişkeni ve ölçüm aracı arasındaki Kruskal-Wallis testi bulguları

	Yaşanılan yer	N	Ortalama	df	χ^2	p
Toplam SSBÖ	köy veya ilçe	56	105,62	2	1,509	.470
	il merkezi	93	95,12			
	büyükşehir	51	104,69			
Kişisel gelişim	köy veya ilçe	56	100,31	2	0,228	.892
	il merkezi	93	98,88			
	büyükşehir	51	103,66			
Sosyalleşme	köy veya ilçe	56	100,49	2	0,134	.935
	il merkezi	93	99,20			
	büyükşehir	51	102,87			
Fiziksel fayda	köy veya ilçe	56	106,27	2	1,193	.551

	il merkezi	93	95,99			
	büyükşehir	51	102,38			
Bütünleşme	köy veya ilçe	56	106,15	2	0,794	.672
	il merkezi	93	97,71			
	büyükşehir	51	99,38			
Psikolojik gelişim	köy veya ilçe	56	103,46	2	0,239	.887
	il merkezi	93	98,74			
	büyükşehir	51	100,47			
Ahlaki gelişim	köy veya ilçe	56	100,58	2	1,734	.420
	il merkezi	93	95,87			
	büyükşehir	51	108,86			
Duygusal gelişim	köy veya ilçe	56	103,06	2	1,180	.554
	il merkezi	93	96,03			
	büyükşehir	51	105,84			

*p<.05

Halk oyunu oynayan lise öğrencilerinin yaşadıkları yer ile sporda sosyal bütünleşme düzeyleri arasında yapılan analiz bulguları, katılımcıların yaşadıkları yerin sporda sosyal bütünleşmeyi anlamlı biçimde farklılaştırmadığını göstermektedir. Anlamlı farklılık olmamasına karşın büyükşehirde yaşayanların diğer katılımcılara oranla nispeten daha fazla sosyal bütünleşme sergiledikleri söylenebilir.

Tablo 6. Aile gelir düzeyi değişkeni ve ölçüm aracı arasındaki Kruskal-Wallis testi bulguları

	Aile gelir düzeyi	N	Ortalama	df	χ^2	p
Toplam SSBÖ	çok iyi	66	105,23	3	2,456	.483
	iyi	63	95,43			
	orta	48	94,73			
	zayıf	23	112,87			
Kişisel gelişim	çok iyi	66	107,75	3	3,535	.316
	iyi	63	101,34			
	orta	48	87,70			
	zayıf	23	104,11			
Sosyalleşme	çok iyi	66	102,55	3	0,661	.882
	iyi	63	99,42			
	orta	48	103,02			
	zayıf	23	92,33			
Fiziksel fayda	çok iyi	66	102,61	3	10,965	.012*
	iyi	63	94,94			
	orta	48	88,49			
	zayıf	23	134,74			
Bütünleşme	çok iyi	66	102,77	3	0,171	.982
	iyi	63	98,77			
	orta	48	99,73			

	zayıf	23	100,35			
Psikolojik gelişim	çok iyi	66	103,64	3	2,219	.528
	iyi	63	98,71			
	orta	48	92,68			
	zayıf	23	112,72			
Ahlaki gelişim	çok iyi	66	95,95	3	2,615	.455
	iyi	63	98,28			
	orta	48	111,89			
	zayıf	23	95,87			
Duygusal gelişim	çok iyi	66	105,06	3	3,559	.313
	iyi	63	96,62			
	orta	48	92,02			
	zayıf	23	115,74			

*p<.05

Katılımcıların ailesinin gelir durumu sporda sosyal bütünleşme alt boyutlarından fiziksel fayda alt boyutunu anlamlı biçimde farklılaştırmıştır. Buna göre aile gelir durumunu zayıf olarak nitelendiren katılımcıların diğer katılımcılara oranla daha fazla fiziksel fayda sağladığı söylenebilir ($\chi^2=10,965$; $p=0,012$).

Tablo 7. Halk oyunlarına ilgi düzeyi ve sporda sosyal bütünleşme ölçeği arasındaki Kruskal-Wallis testi bulguları

	Halk oyunlarına ilgi	N	Ortalama	df	χ^2	p
Toplam SSBÖ	çok ilgi duyuyorum	81	99,88	2	0,028	.986
	kısmen ilgi duyuyorum	94	101,23			
	ilgi duymuyorum	25	99,78			
Kişisel gelişim	çok ilgi duyuyorum	81	103,70	2	0,971	.615
	kısmen ilgi duyuyorum	94	96,31			
	ilgi duymuyorum	25	105,90			
Sosyalleşme	çok ilgi duyuyorum	81	108,29	2	2,544	.280
	kısmen ilgi duyuyorum	94	95,81			
	ilgi duymuyorum	25	92,90			
Fiziksel fayda	çok ilgi duyuyorum	81	96,58	2	1,131	.568
	kısmen ilgi duyuyorum	94	105,08			
	ilgi duymuyorum	25	95,98			
Bütünleşme	çok ilgi duyuyorum	81	98,09	2	2,012	.366
	kısmen ilgi duyuyorum	94	105,72			
	ilgi duymuyorum	25	88,68			
Psikolojik gelişim	çok ilgi duyuyorum	81	94,37	2	3,052	.217
	kısmen ilgi duyuyorum	94	101,39			
	ilgi duymuyorum	25	117,02			
Ahlaki gelişim	çok ilgi duyuyorum	81	101,35	2	0,812	.666
	kısmen ilgi duyuyorum	94	102,29			
	ilgi duymuyorum	25	91,02			

Duygusal gelişim	çok ilgi duyuyorum	81	96,86	2	0,600	.741
	kısmen ilgi duyuyorum	94	103,37			
	ilgi duymuyorum	25	101,50			

*p<.05

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların halk oyunlarına duydukları ilgi düzeylerinin sosyal bütünleşmeyi farklılaştırma durumu incelenmiş, elde edilen bulgular halk oyunlarına ilgi düzeyinin sporda sosyal bütünleşmeyi farklılaştırmadığını göstermiştir.

Tablo 8. Halk oyunlarından maddi kazanç sağlama değişkeni ve ölçüm aracı arasındaki Mann-Whitney U testi bulguları

	Halk oyunlarından maddi kazanç sağlama	N	Ortalama	ss	Z	p
Toplam SSBÖ	Evet	85	99,41	.34	-0,229	.819
	Hayır	115	101,30			
Kişisel gelişim	Evet	85	100,22	.44	-0,060	.952
	Hayır	115	100,71			
Sosyalleşme	Evet	85	99,97	.50	-0,112	.911
	Hayır	115	100,89			
Fiziksel fayda	Evet	85	99,79	.47	-0,151	.880
	Hayır	115	101,03			
Bütünleşme	Evet	85	101,32	.51	-0,176	.860
	Hayır	115	99,89			
Psikolojik gelişim	Evet	85	99,75	.52	-0,160	.873
	Hayır	115	101,06			
Ahlaki gelişim	Evet	85	104,83	.49	-0,929	.353
	Hayır	115	97,30			
Duygusal gelişim	Evet	85	95,75	.62	-1,033	.302
	Hayır	115	104,01			

*p<.05

Katılımcıların halk oyunlarından maddi kazanç elde etme durumları ile sporda sosyal bütünleşme düzeyleri arasında yapılan analizler sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Halk oyunları, toplumsal hayatta farklı şekil ve biçimlerde kişilerin yaşantısında olur ve sosyal bütünleşmenin sağlanmasında da önemli bir etkidir (Artun, 2009). Halk oyunlarının sosyal bütünleşme bakımından en önemli özelliklerinden birisi, grup içerisinde olan kişilerin grup içerisinde birlik ve beraberlik duygularının güçlenerek bireylerin topluluğun bir parçası olduğunu kabul etmelerini sağlamaktadır (Öztürkmen, 1998). Aslında burada, çocukların kültürel, sosyal veya bireysel desteğe benzeyen koruma amaçlı unsurlara ait olma seviyesinin okula uyum sağlama seviyesini etkileyici bir rol oynadığını bildirmek gerekir (Kaya ve Akgün, 2016). Halk oyunlarının bireyin davranışlarını etkilemesinin nedeni, halk oyunlarının bireye özgüveni sağlaması, bireyin çevresindekilerle eşit hissetme duygusunu pekiştirmesi ve

bireye becerilerini sergileme şansı tanınmasıdır (Tekkurşun Demir, G. , Özbek, E. & Gündüz, N. (2022)).

Halk Oyunlarının Kültürel ve Sosyal Entegrasyona Katkısı ve alt boyutları düzeylerinin cinsiyet değişkeni ve okul türü için anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Elde edilen bu sonuç Bilgin (2020)'nin çalışması ile benzerdir. Bilgin'in araştırma sonucuna göre katılımcıların cinsiyet değişkenine göre sosyal bütünleşme ölçeği alt boyutlarının karşılaştırılmasında; anlamlı düzeyde bir fark olmadığı görülmektedir. Halk oyunlarının sosyal bütünleşmeye etkisini araştırdıkları çalışmalarında Karacan Doğan ve Yetim (2011) cinsiyet değişkeni açısından, ölçeğin alt boyutları ile karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılığa rastlamamışlardır. Çalışmada elde edilen sonuçlar literatürdeki diğer sonuçlar ile benzerlik göstermektedir.

Halk Oyunlarının Kültürel ve Sosyal Entegrasyona Katkısı ve alt boyutları düzeylerinin ailede halk oyunları oynayan olması değişkeni için Grup İlişkileri Gelişimi haricinde anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Bunun üzerine Grup İlişkileri Gelişimi alt boyutu için gruplar arası farklılıklara bakılmıştır. Ailede halk oyunları oynayan olmasının Grup İlişkileri Gelişimi ile anlamlı düzeyde ilişkili olduğu görülmektedir. Ailesinde halk oyunları oynayan birisinin olmasının Grup İlişkileri Gelişimi düzeyinin de yüksek olduğu görülmektedir. Halk Oyunlarının Kültürel ve Sosyal Entegrasyona Katkısının Grup İlişkileri Gelişimi alt boyutu ailede halk oyunları oynayan olmasına göre farklılaşmaktadır. Bu sonuç Karacan Doğan (2011)'nin araştırmasının sonuçları ile benzerdir. Çalışmasında Karacan Doğan, ailelerinde halk oyunları oynamış kişilerin olup olmaması değişkenine göre sosyal bütünleşme ölçeğinin alt boyutlarının anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmanın aksine Bilgin (2020) çalışmasında ailede daha önce halk oyunları ile ilgilenmiş kişiler olup olmadığı değişkenine göre sosyal bütünleşme ölçeğinin alt boyutlarının karşılaştırılmasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Elde edilen bu farklılık çalışma yapılan araştırma gruplarının farklı olmasından kaynaklanmış olabilir.

KAYNAKLAR

Artun, E. (2009). *Türk Halkbilimi*. 5. Baskı. İstanbul: Kitabevi.

Ay, G. (1999). *Folklor Genel Bilgiler Oyun Müzik*. İstanbul: Pan.

Aydin, C. (1982). "Sportive Values of Folk Dances in Terms of Sociology" (Toplumbilim Açısından Halk Oyunlarının Sportif Değerleri), Ege University School of Physical Education Master Thesis, İzmir.

Bilgin, K. E. (2020). Halk oyunları oynayan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri ve sosyal bütünleşme düzeyleri arasındaki ilişki (Master's thesis, Sağlık Bilimleri Enstitüsü).

Doğan, P. K., Yetim, A. (2011). Halk Oyunlarının Sosyal Bütünleşmeye Etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(3), 27-48.

Dziuban, C. D., Shirkey, E.C. (1974). When is a correlation matrix appropriate for factor analysis? Some decision rules. *Psychological bulletin*, 81(6), 358.

Hayes, A .F. (2022). *Introduction to Mediation, Moderation, and Conditional Process Analysis, A Regression-Based Approach*. 3rd Ed. The Guilford Press.

- Erkal, M. E. (1998). *Sosyoloji (Toplumbilimi)*. İstanbul: Der Yayınları.
- Eroğlu, T. (1999). *Halk oyunları el kitabı*. İstanbul: Mars.
- Karacan, D. P. (2011). Halk oyunlarının sosyal bütünleşmeye etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(3), 27-48.
- Kaya, Ö. S. ve Akgün, E. (2016). Okul öncesi dönemdeki çocukların okula uyum düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 15(4), 1311-1324
- Kline, P. (2014). *An easy guide to factor analysis*. Routledge: New York.
- Öngel, H. B., Hacıbekiroğlu, E. (1996). Türk halk oyunları yöre oyunları öğreticisi yetiştirme kursu, halk oyunları öğretim yöntemleri ders notları. Ankara: M.E.B. Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Kurslar Şubesi.
- Örnek, S. V. (2000). *Turkish Folklore (Türk Halk Bilimi)*, Ministry of Culture Publication: 1629, 2nd Edition, Ankara.
- Öter, Z., Ünal, E. (2017), "Contribution of Intangible Cultural Heritage and Tourism Interaction to Local Economy in Beypazarı District" (Somut Olmayan Kültürel Miras ve Turizm Etkileşiminin Beypazarı İlçesinde Yerel Ekonomiye Katkıları), 8th International Turkish Folk Culture Congress, 21-24 November 2011, İzmir, Ministry of Culture and Tourism Publications: 3519, Research and Education General Directorate: 378, C: 1, pp: 229-246, Ezgi Ofset Printing, Ankara.
- Öztürkmen, A. (1998). *Türkiye'de folklor ve milliyetçilik*. İletişim Yayınevi, İstanbul.
- Snedecor, G. W., Cochran, W. G. (1989). *Statistical Methods*. Iowa State University Press.
- Schumacker, R.E, Lomax, R.G. (2004). A Beginner's Guide To Structural Equation Modelling, Second Edition, Lawrence Erlbaum Associates, Inc. s.81-82
- Sümbül, M. (1995). Adana halk oyunlarının sistematik analizi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*, 6th edn Boston. Ma:Pearson.
- Tekkurşun Demir, G. , Özbek, E. & Gündüz, N. (2022). Halk Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (Hoytö): Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması . *Spor metre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi* , 20 (2) , 68-77 . Doi: 10.33689/Spor metre.1062690
- Yılmaz, B., Karlı, Ü., Yetim, A.A. (2006). Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği (SSBÖ) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD)*, 4(3), 3-10.